

1973 OKT 3
725.092.1

Magyar Nemzet

Két utcanev magyarázata

UTCÁK ÉS UTCANEVEK
című cikk. Ehhez fűzöm az
alábbi megjegyzéseket:

Ezeket az utcákat (Podhorszky, Póth Irén) alig tíz éve pestszentimrei fiatalokról neveztek el. Ők 1944—45-ben haltak hősi halált a fasizmus utolsó áldozatai között. Annak ellenére, hogy nem vagyok a „legöregebb városlakó”, szívesen nyújtok felvilágosítást e nevek tulajdonosairól. Az is igaz, hogy az 1973. szeptember 19-i lapban egy olvasó — dr. Fekete István nyugdíjas — nyilván jóindulatúan segíteni próbált, sajnos cáfolnom kell. Podhorszky János (nem volt nyelvész, sem pedig Széchenyi fiainak nevelője) egyszerű asztalos volt, aki szembeszállt a nyilasokkal és nem félt baloldali nézeteit bátran hangoztatni. Még a neve is János, szemben a publikált Lajos névvel. Apja, azaz nagyapám, Podhorszky Pál, 19-es kommunista volt, Kerekegyházán a direktorium tagja, elnöke. Két és fél évi börtön után szabadulva kitoloncolták családjával együtt Kerekegyházáról és a mostani Pestimrét jelölték ki lakhelyül. (Akkori nevén Soroksárpéteri!) Egészen a felszabadulásig csendőri felügyelet alatt éltek, gyakorta verték véresre nagyapámat a csendőrök. Könyveit elvették, negyedévenként dúlták fel a lakást. A hírhedt „Cséri-telep” adott megélhetést nekik. Apám — az egyetlen fiú a családban — szakmát tanult, hála a család összefogásának — asztalos lett. Kommunistának nevelték, az is lett. Apám, Podhorszky János, 27 éves volt, amikor mártírhálált halt. Meghalt azért, hogy a későbbi nemzedék boldogabb életet élhessen.

Szólnom kell Póth Irén nevééről is. Ez egy fiatal kislány volt (20 éves), hasonló korú fiatal fiúval együtt (Szigethy Kálmán) a párt szavára önkén-

tesen vállalták, hogy a helyi iskolákat kitakarítják, tanításra alkalmassá teszik. Egy német akna kioltotta mindkét fiatal életét. Ismét hangsúlyozom, hogy húszévesek voltak. Sírjaikat magasan lepi a gyom. Mivel apám sírja mellett van az övék is, réha rendbe teszem az övéket is. Mindkét fiatal síremlékét a MADISZ állította. Hat-hét évvel ezelőtt még a KISZ koszorúzta sírjaikat, természetesen édesapám sírját is. Ma elhagytattak.

Mióta apámról neveztek el az utcát, sok alkalommal hívtak a tanácshoz. Fényképet kértek róla, mondván, hogy az utcában levő iskola falára plakettet készítenek. Más alkalommal kis úttörők keresik fel édesanyámat, hogy meséljen apámról, Podhorszky Jánosról. Szívesen beszélt róla a fiatal gyerekeknek, akik gyakran fényképet is kaptak. Ezután történt, hogy a Hazafias Népfront egyik társadalmi aktivistája, Kasza bácsi — csak így ismeri mindenki a XVIII. kerületben — felkeresett minket és közölte, hogy a pestimrei temető szanálásakor édesapám hamvait átviszik a pestlőrinci temetőbe, ahol majd dízsírhegyet kap. Egyúttal további adatokat is gyűjtött.

Úgy érzem, a fent említett nevek legalább egy emléktáblát megérdemelnének. Elsősorban azért, hogy ha valóban eljön az az idő, amikor a „legöregebb városlakó” sem emlékszik rájuk, a kerület lakói elolvassák és tudják, kik voltak ezek az egyszerű emberek, akik oly fiatalon váltak a fasizmus áldozataivá.

Apám nevét hatéves koromig viseltem. Anyám második házassága után nevelőapám saját nevére vett. Apám nevének azonban mindenképp tartozom azzal, hogy megírjam mindezt.

Ongai Attila